

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/39/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1319202040
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Degmová Pospíšilová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1319202040.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej a sudcov JUDr. Valérie Kleinovej a JUDr. Anny Kašajovej v spore žalobcu: D. L., nar. XX.X.XXXX, bytom R. XXXX/XX, Q., zastúpený JUDr. Adrianou Ručkayovou, advokátkou, Inovecká 8, Nové Mesto nad Váhom, proti žalovanej: I.. B. Q., nar. XX.X.XXXX, bytom A. XX/E, Q., zastúpená Advokátskou kanceláriou Beňová, s.r.o., so sídlom Blumentálska 8, Bratislava, o vypratanie nehnuteľnosti, o návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zdržať sa nakladania s bytom, na odvolanie žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III zo dňa 26. novembra 2021 č. k. 24C 39/2019-210 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti o povinnosti žalovanej zdržať sa nakladania s nehnuteľnosťou zapísanou na LV č. XXXX až do rozhodnutia vo veci samej v konaní vedenom pred Okresným súdom Bratislava III pod sp. zn. 24C 39/2019 m e n í tak, že návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia aj v tomto rozsahu z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanej povinnosť zdržať sa nakladania s nehnuteľnosťou, zapísanou na LV č. XXXX ako byt č. XXX nachádzajúci sa na X. poschodí bytového domu, súpisné číslo XXXXX, vchod A. XX/E, postavený na parcele registra „K.“ č. XXXXX/XXX o výmere 882 m² - zastavané plochy a nádvorie, okres: Q. I.I, obec: Q. - L.. Č.. M. L., katastrálne územie: M. L., evidovaný Okresným úradom Bratislava, katastrálny odbor, a to tak, že túto nehnuteľnosť nemôže predať, darovať, vložiť do majetku právnickej osoby, zameniť alebo iným spôsobom scudzíť do rozhodnutia vo veci samej v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 24C 39/2019. Vo zvyšku návrh na nariadenie neodkladného opatrenia pokiaľ ide o ďalšie právne úkony, a to nehnuteľnosť prenajať alebo poskytnúť do bezplatného užívania tretím osobám, založiť, zriaďovať zabezpečovací prevod práva alebo zaťažiť vecným bremenom alebo inak zaťažiť v prospech tretích osôb, okrem uzatvorenia odplatnej nájomnej zmluvy, zamietol.

2. V odôvodnení tohto uznesenia konštatoval, že žalobou vo veci samej žalobca navrhuje uložiť žalovanej povinnosť vypratať byt č. XXX, nachádzajúci sa na prízemí bytového domu na K. na B. X/B, Q. - M. L., ktorý je zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX, pre katastrálne územie F., a je vo vlastníctve žalobcu, pričom žalovaná navrhuje žalobu zamietnuť, s odôvodnením, že po rozpade ich vzťahu sa žalobca zaviazal byt darovať ich spoločnej dcére, B. L., nar. dňa XX.X.XXXX, a do doby prevodu umožniť užívanie bytu aj žalovanej. V ďalšom vyjadrení navrhla konanie prerušiť až do právoplatného skončenia konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 12C/36/2019, v ktorom sa ich maloletá, v jej zastúpení, domáha nahradenia prejavu vôle žalobcu ako darcu na darovacej zmluve v prospech obdarovanej dcéry. Uznesením zo dňa 30.1.2020 bolo konanie vo veci samej prerušené do právoplatného skončenia konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 12C/36/2019.

3. Uviedol, že podaním došlým súdu prvej inštancie dňa 28.10.2021 žalobca navrhol vydať neodkladné opatrenie ukladajúce žalovanej povinnosť zdržať sa akéhokoľvek nakladania s nehnuteľnosťou

nachádzajúcou sa na liste vlastníctva č. XXXX, byt č. XXX nachádzajúci sa na X. poschodí bytového domu, súpisné číslo XXXXX, vchod A. XX/E, postaveného na parcele registra „K.“ č. XXXXX/XXX o výmere 882 m² - zastavené plochy a nádvorie, okres: Q. I., obec: Q. - L.Č.. M. L.G., katastrálne územie: M. L., evidovaného Okresným úradom Bratislava, katastrálny odbor, a to tak, že túto nehnuteľnosť nemôže predať, darovať, vložiť do majetku právnickej osoby, zameniť ani iným spôsobom scudzíť, prenajať alebo poskytnúť do bezplatného užívania tretím osobám, založiť, zriaďovať zabezpečovací prevod práva alebo zaťažiť vecným bremenom alebo inak zaťažiť v prospech tretích osôb, okrem uzatvorenia odplatnej nájomnej zmluvy, a to do rozhodnutia vo veci samej konaní vedenom pred Okresným súdom Bratislava III pod sp. zn. 24C/39/2019. Žalobca v návrhu uviedol, že žaloba vo veci samej bola podaná z dôvodu, že žalovaná, ktorá je bývalou partnerkou žalobcu, predmetnú nehnuteľnosť užíva bez právneho titulu, t.j. akejkolvek zmluvy alebo dohody, ktorá by ju oprávňovala túto nehnuteľnosť užívať. Žalovaná sa aj napriek opakovaným výzvam z danej nehnuteľnosti odmietla vysťahovať, pričom lehota na vypratanie predmetného bytu jej uplynula dňa 31.3.2019. Konanie žalovanej vyústilo až do takého štádia, že na Okresnom súde Bratislava III v konaní pod sp. zn. 12C/36/2019 podávala návrhy na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorými bola žalobcovi načas uložená povinnosť umožniť a strpieť žalobkyniam neobmedzený vstup a užívanie bytu č. XXX, tieto neodkladné opatrenia boli však v auguste 2020 všetky právoplatne zrušené (dňa 3.8.2020 a 10.8.2020). Napriek tomu, že neodkladné opatrenia zanikli, žalovaná nepodnikla žiadne kroky k tomu, aby sa odsťahovala z bytu žalovaného, a teda tento naďalej užíva bez akéhokolvek právneho titulu. Žalobca tvrdil, že žalovaná bola v konaní o nahradenie prejavu vôle vedenom na súde prvej inštancie pod sp. zn. 12C/36/2019 v prvej inštancii neúspešná, pričom momentálne čaká na doručenie rozsudku. Žalovaná je výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX bytu č. XXX na základe kúpnej zmluvy zo dňa 26.11.2014. Žalovaná sa v konaní 12C/36/2019, ako aj v konaní 21C/70/2020, sama vyjadrila, že v nehnuteľnosti žalobcu stále býva. Okrem toho, že sa doposiaľ nevysťahovala, podľa informácií žalobcu je na rodičovskej dovolenke a nemá iný príjem, pričom jej byt č. XXX na A. ulici podlieha hypotekárnemu úveru a je založený v prospech P. P., J. P.. V záujme ochrany svojich práv a oprávnených záujmov žalobca vyjadril presvedčenie, že je nevyhnutné, aby boli vykonané také zabezpečovacie inštitúty, aby sa predišlo bezprostredne hroziacej ujme vo vzťahu k vlastníckemu právu žalobcu, obzvlášť preto, že súdne konania, ktorých je žalobca so žalovanou účastníkmi, stále prebiehajú a jeho pohľadávka voči nej sa neustále navyšuje. Aktuálne žalovaná suma v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia vedeného pred súdom prvej inštancie pod sp. zn. 23C/30/2019 je vo výške 33.202,99 eur, s úrokmi z omeškania odo dňa 31.5.2019 bude predmetná istina ku dňu 1.11.2021 predstavovať sumu 45.202,99 eur. Nariadenie neodkladného opatrenia žalobca navrhoval z dôvodu, že v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka je žalovaná, ktorá je vedená ako výlučný vlastník vyššie uvedenej nehnuteľnosti na LV č. XXXX, oprávnená nakladať bez ďalšieho s touto nehnuteľnosťou, čím môže výrazne zasiahnuť do majetkových práv žalobcu, a to napríklad previesť vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo jej časti na tretiu osobu, zriaďiť na nehnuteľnosť záložné právo, vložiť nehnuteľnosť do základného imania obchodnej spoločnosti, zriaďiť vecné bremeno dočasného alebo doživotného užívania a pod. Nariadenie neodkladného opatrenia mal žalobca preto za dôvodné, a to s ohľadom na to, že by žalovaná mohla napríklad aj bezodplatne previesť formou darovania alebo predať svoj byt tretej osobe a týmto svojím konaním seba aj spoločnú dcéru úmyselne uviesť do bytovej tiesne len za účelom zbaviť sa svojho majetku a dožadovať sa bezodplatného užívania nehnuteľnosti žalobcu. Takýmto konaním, t.j. ak by previedla svoje vlastnícke právo k nehnuteľnosti, by došlo k nenapraviteľnej ujme na strane žalobcu z dôvodu, že žalovaná v rozpore s dobrými mravmi plánuje predať svoju nehnuteľnosť. Samotné jej hospodárenie s nehnuteľnosťou a to, že ona sama byt nevyužíva a ani ho neprenajíma, je podľa žalobcu dôkazom toho, že predmetný byt má v úmysle predať - tak, ako to vyvodil z textov predložených inzerátov. Podľa žalobcových informácií vykonáva žalovaná opäť kroky k predaju bytu, a tým neoprávnené a neprimeraným spôsobom zasahuje do vlastníckeho práva žalobcu. V tej súvislosti žalobca zdôraznil, že ide o skutočnosť, ktorá osvedčuje nevyhnutnosť bezodkladnej potreby úpravy pomerov, ako aj opodstatnenosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Podľa názoru žalobcu sa žalovaná svojím konaním plánuje uviesť do bytovej núdze za účelom zbavenia sa svojho majetku, čím sa plánuje dožadovať bezodplatného užívania nehnuteľnosti žalobcu. Žalobca mal za to, že splnil podmienky na vydanie neodkladného opatrenia, mal za osvedčenú existenciu právneho vzťahu medzi sporovými stranami, tvrdil, že ním osvedčené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu z ohrozenia exekúcie (princíp opodstatnenosti) s tým, že uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa domáha (princíp efektívnosti), navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ má mať podľa okolností prípadu dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav, právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprimeraným

spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality) a sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením. Žalobca k návrhu ako dôkazy priložil inzeráty na prenájom alebo predaj bytu.

4. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia súd prvej inštancie právne posúdil podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (CSP), § 325 ods. 1 CSP, § 328 ods. 1 CSP, § 327 CSP a § 329 ods. 1 CSP. Z uvedených ustanovení vyvodil, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie len z dvoch dôvodov: ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

5. Uvedol, že pred rozhodnutím o neodkladnom opatrení sa nevyžaduje, a ani to nie je možné vzhľadom na zákonnú 30-dňovú lehotu, objasňovať skutkový stav, keď sa pri rozhodnutí spravidla vychádza len z toho, čo tvrdí navrhovateľ/žalobca a aké dôkazy predkladá, preto v danej veci žalobca musel dostatočne osvedčiť, že je potrebná bezodkladná úprava pomerov medzi ním a žalovanou.

6. Konštatoval, že v predmetnej veci už raz rozhodoval o obdobnom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žalobcu zo dňa 5.6.2019, ktorým navrhoval do právoplatného skončenia konania vo veci samej uložiť žalovanej povinnosť zdržať sa akéhokoľvek nakladania s bytom č. XXX na A. E.. XX/ E F. Q.. Uznesením zo dňa 4.7.2019 bol návrh žalobcu zamietnutý z dôvodu, že žalobca dostatočne neosvedčil potrebu obmedziť žalovanú pri nakladaní s jej bytom. Vtedy poukázal na to, že žalovaná byt nadobudla v roku 2014, teda už predtým, než sa so žalobcom dohodla na starostlivosti o maloletú a o bydlisku maloletej, pričom odvtedy nenastala žiadna nová skutočnosť, ktorá by odôvodňovala obmedzenie vlastníckeho práva žalovanej. Tiež vtedy uviedol, že žalobca neosvedčil žiadne skutočnosti nasvedčujúce tomu, že žalovaná sa hodlá zbaviť svojho majetku, nebolo zrejmé, že by na inzerátoch bol byt žalovanej. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 30.9.2019 toto uznesenie potvrdil ako vecne správne.

7. Vychádzajúc z uvedeného mal súd prvej inštancie za to, že rozhodnúť inak o novom návrhu žalobcu bolo možné len v prípade, že nastali nové skutočnosti, inak by bol podľa neho narušený princíp právnej istoty vyjadrený v článku 2 Základných princípov CSP. Zaujal názor, že takéto nové skutočnosti nastali a na základe týchto skutočností je podľa súdu prvej inštancie potrebné dočasne upraviť pomery strán.

8. Vychádzal zo skutočnosti, že v konaní pod sp. zn. 12C/36/2019 bol dňa 29.9.2021 vydaný rozsudok, ktorým súd zamietol žalobu maloletej B. L., zastúpenou žalovanou, o nahradenie prejavu vôle a schválenie právneho úkonu - darovacej zmluvy na byt č. XXX na K. na B. F. Q. v prospech maloletej. Hoci rozhodnutie súdu nie je ešte právoplatné, mal súd prvej inštancie za to, že na túto skutočnosť je potrebné prihliadať ako na skutočnosť predbežne sponchybnujúcu právo dlhodobo užívať byt maloletou a žalovanou, ktorá má maloletú v osobnej starostlivosti. Za druhý dôvod, ktorý zakladá predpoklad pre nariadenie neodkladného opatrenia, považoval dôkaz - inzeráty, z ktorých mal za zrejmé, že sa ponúka na predaj byt žalovanej, ktorý sa nachádza na X. poschodí bytového domu na A. E.. XX/E, čím mal súd prvej inštancie za to, že žalobca dostatočne osvedčil skutočnosť nasvedčujúcu tomu, že žalovaná chce byt predať.

9. Vzhľadom na uvedené nové skutočnosti súd prvej inštancie uznal argumenty žalobcu ako čiastočne opodstatnené, nakoľko dospel k záveru, že pre rozhodnutie o povinnosti vypratať byt žalovanou, ktorá má v osobnej starostlivosti spoločnú maloletú dcéru, a pre vykonanie toho rozhodnutia, môže mať možnosť bývania vo vlastnom byte význam, preto považoval za potrebné súčasný vlastnícky stav zachovať až do rozhodnutia vo veci samej, bez toho, aby tým akokoľvek prejudikoval budúce rozhodnutie.

10. Za základné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré súd musí skúmať, označil osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi sporovými stranami, žalobcom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu z ohrozenia exekúcie (princíp opodstatnenosti), že uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa žalobca domáha (princíp efektívnosti), že navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ bude mať dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav, že právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality), a že sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením. Vyjadril názor, že nariadeným neodkladným opatrením boli dodržané všetky vyššie uvedené princípy, ktoré

vyplývajú z rozhodovacej praxe súdov o neodkladných opatreniach. Aby bol zachovaný aj princíp proporcionality, tzn. obmedzenie žalovanej len v nevyhnutnom rozsahu, obmedzil povinnosť žalovanej len na také úkony, v dôsledku ktorých by stratila vlastnícke právo k nehnuteľnosti.

11. Z týchto dôvodov súd prvej inštancie podľa § 328 ods. 1 CSP návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel čiastočne a vo zvyšku, pokiaľ išlo o zákaz založiť, zriadiť zabezpečovací prevod práva alebo inak zaťažiť nehnuteľnosť, návrh zamietol.

12. Proti tomuto uzneseniu v rozsahu jeho vyhovujúcej časti týkajúcej sa uloženia povinnosti žalovanej zdržať sa nakladania s bytom č. XXX nachádzajúcim sa na A. E.. Č.. XX/E F. Q. podal riadne a včas prostredníctvom svojej právnej zástupkyne odvolanie žalovaná z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP z dôvodu postupu súdu prvej inštancie porušujúceho podľa nej jej práva na spravodlivý proces, § 365 ods. 1 písm. f) CSP majúc za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a § 365 ods. 1 písm. h) CSP, keďže rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa nej vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, čo odôvodnila nasledovne: V predmetnej veci už raz súd prvej inštancie rozhodoval o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žalobcu zo dňa 5.6.2019, ktorým navrhoval do právoplatného skončenia konania vo veci samej uložiť žalovanej povinnosť zdržať sa akéhokoľvek nakladania s predmetnou nehnuteľnosťou. Uznesením zo dňa 4.7.2019 bol návrh žalobcu zamietnutý a toto uznesenie bolo potvrdené aj odvolacím súdom. Uvedené uznesenie síce v zmysle ustanovenia § 329 ods. 3 CSP nezakladá prekážku rozhodnutej veci, ale iba za predpokladu, že dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie. Konštatovala, že k zmene skutkových okolností v danom prípade nedošlo, keď žalobca v podanom návrhu na vydanie neodkladného opatrenia argumentoval totožne ako v prípade prvého neodkladného opatrenia rovnakými skutkovými okolnosťami, ktoré zahŕňali aj inzerciu predaja bytu, v prípade napádaného uznesenia navyše súd prvej inštancie podľa nej nesprávne vyhodnotil dôkazy, majúc za to, že z dôkazov predložených žalobcom nevyplýva, že by inzerovala predaj bytu, keď z nich vyvodila iba skutočnosť, že inzerovala prenájom bytu. Bola toho názoru, že na uvedenom závere o tom, že nedošlo k zmene skutkových okolností, nemení nič ani jediná nová skutočnosť, že v konaní na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 12C/36/2019 bol dňa 29.9.2021 vydaný rozsudok, ktorým súd zamietol žalobu maloletej B. L., zastúpenej žalovanou, o nahradenie prejavu vôle a schválenie právneho úkonu darovacej zmluvy na byt č. XXX na K. na B. F. Q., keďže tento rozsudok dosiaľ pre odvolanie žalobkyne nenadobudol právoplatnosť a aj keby právoplatnosť nadobudol, to samotné ešte nezakladá právny nárok žalobcu úspešne sa domáhať vypratania bytu žalovanou, keďže žalobca nepreukázal, že žalovaná byt, ktorého vypratania sa žalobca domáha, užíva neoprávnene, práve naopak z predložených dôkazov považovala za zrejmé, že žalobca sa jednak zaviazal maloletej dcére B. L. darovať byt na K. na B. (žaloba bola neprávoplatne zamietnutá len z formálnych dôvodov) a sám žalobca v konaní vedenom pred Okresným súdom Bratislava III. pod sp. zn. 38P/236/2018 zámer darovať byt potvrdil a zároveň uviedol, že umožní maloletej užívať byt na K. na B.B. spolu s jej matkou až do jeho prevodu na maloletú, keď uvedené je v spise predložené ako dôkaz k podaniu zo dňa 01.07.2019 a uvedenú skutočnosť vyvodila aj z ostatných dôkazov. Mal za to, že v konaní dosiaľ nie je osvedčený nárok žalobcu na vypratanie nehnuteľnosti žalovanou, ako základný predpoklad vydania neodkladného opatrenia. Rovnako za nesplnený mala ďalší predpoklad na vydanie neodkladného opatrenia, a to, preukázanie, že navrhovateľom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu z ohrozenia exekúcie (princíp opodstatnenosti), keď skutočnosť inzercie predaja bytu bola jednak tvrdená už pri prvom neodkladnom opatrení, takže k zmene skutkových okolností nedošlo, ale ako vyvodila z predložených dôkazov, žalovaná neinzerovala predaj bytu, ale prenájom predmetného bytu, čo vyplýva aj z ceny uvedenej pri inzerátoch predložených žalobcom:

- Inzerát 1_ je jasne uvedená cena 510 EUR za mesiac
- Inzerát 2_ je rovnako jasne uvedená cena 510 EUR za mesiac
- Inzerát 3_ tento dôkaz žalobca zrejme zámerne nepredložil v celom znení, lebo aj z neho by vyplývala cena 510 EUR za mesiac
- Inzerát 4_ je jasne uvedená cena 510 EUR za mesiac.

Uviedla, že v samotnom texte inzerátu je síce chybou v písaní uvedené slovo predaj, ale vzhľadom na celkový kontext inzerátu a cenu je zrejmé, že ide o prenájom bytu. Podporne predložila aj stanovisko realitnej kancelárie preukazujúce chybu v písaní. Vyjadrila názor, že potrebnosť a zákonná opodstatnenosť zásahu do jej vlastníckych práv preukázaná nebola. Na základe vyššie uvedeného mala za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

a vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci a zároveň narušil princíp predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, keďže vydal vo veci na základe totožného návrhu odlišné rozhodnutie, ako v prípade prvého takmer totožného návrhu na vydanie predbežného opatrenia bez zmeny skutkových okolností, čím zasiahol do jej vlastníckych práv. Zákonné predpoklady na vydanie neodkladného opatrenia nepovažovala za splnené. Na základe uvedeného navrhla, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh žalobcu zamietla a žalovanej priznáva náhradu trov konania.

13. Žalobca v odvolacej replike realizovanej prostredníctvom svojej právnej zástupkyne súhlasil s právnym názorom súdu prvej inštancie, majúci za to, že pri rozhodnutí vychádzal zo správneho právneho posúdenia veci, z vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a práva žalovanej na spravodlivý súdny proces neboli porušené. Žiadal odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správne potvrdiť. K odvolací dôvodom žalovanej vyjadril názor, že v konaní nedošlo k porušeniu práva žalovanej na spravodlivý proces, ale žalovaná v odvolaní ani nevysvetľuje, čím konkrétne jej mal súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožniť uskutočňovať jej patriace procesné práva (a už vôbec nie v takej miere, aby došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces). Tiež mal za to, že odvolacia námietka žalovanej o nesprávnych skutkových zisteniach a o nesprávnom právnom posúdení veci neobstoja, keď jednak došlo k podstatnej zmene skutkových okolností (od predošlého návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, § 329 ods. 3 CSP) a potom aj z predložených dôkazov vyvodil, že je potrebné dočasne upraviť pomery, nakoľko medzičasom (od rozhodnutia o predošlom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia do podania nového návrhu) došlo k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, keďže bola zamietnutá žaloba maloletej B. L., zastúpenej žalovanou, o nahradenie prejavu vôle a schválenie právneho úhonu darovania bytu č. XXX na K. na B. F. Q., v ktorom maloletá so žalovanou neoprávnene býva a ktorého vypratania sa dožaduje žalobca vo veci samej (konanie vedené na OS BA III pod spis. zn. 12C/36/2019); a v konaní boli predložené dôkazy preukazujúce skutočnosť, že žalovaná chce svoju jedinou nehnuteľnosť predať. Zamietnutie žaloby maloletej o nahradenie prejavu vôle a spornosť práva žalovanej užívať nehnuteľnosť žalobcu, v spojení so skutočnosťou, že žalovaná vyvíja činnosť k predaju jej jediného bytu, sú podľa žalobcu dostatočnými dôvodmi pre nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko bez jeho nariadenia by bola ohrozená možnosť bývania žalovanej s jej deťmi vo vlastnom byte. Súd prvej inštancie podľa neho správne zakázal dočasne žalovanej nakladať s jej nehnuteľnosťou tak, aby nestratila vlastnícke právo k nej. K inzerátu žalovanej o predaji jej jediného bytu a k stanovisku realitnej kancelárie o údajnej chybe jej zamestnanca/makléra, ktorý pri publikovaní inzerátu namiesto slovného spojenia „prenájom“ uviedol spojenie „predaj“ oprava inzerátu uviedol, že oprava by bola uskutočnená neskôr ako na zámer žalovanej predať byt upozornil žalobca v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Bol toho názoru, že pre nariadenie neodkladného opatrenia boli splnené všetky zákonné predpoklady:

- neodkladná potreba úpravy pomerov alebo obava z ohrozenia exekúcie (princíp opodstatnenosti) - ak by žalovaná byt predala, s deťmi by sa ocitla bez strechy nad hlavou (nakoľko aktuálne s nimi býva neoprávnene v nehnuteľnosti žalobcu) a pri jej aktuálnom príjme a skutočnosti, že z predaja by veľa neutŕžila (byt žalovanej je zaťažený hypotékou v prospech financujúcej banky a zatiaľ neprávoplatného sudcovského záložného práva v prospech žalobcu) by si nemohla dovoliť financovať inú nehnuteľnosť (či už kúpu alebo nájom), čím by sa ocitla aj v hmotnej núdzi,
- uložením obmedzenia možno dosiahnuť požadovanú ochranu (princíp efektívnosti),
- neodkladným opatrením nebude vytvorený nenávratný stav a neobmedzí povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality), keďže súd prvej inštancie obmedzil vlastnícke právo žalovanej iba na také úkony, aby nemohla stratiť k bytu vlastnícke právo, ak má skutočne žalovaná iba záujem byť prenajať, nič jej v tom nebráni.

Mal za to, že boli dané dôvody pre nariadenie neodkladného opatrenia a že súd prvej inštancie pri rozhodovaní postupoval správne, vychádzal zo správneho právneho posúdenia veci, z vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a práva žalovanej na spravodlivý súdny proces neboli porušené. S poukazom na § 329 ods. 2 CSP, podľa ktorého je pre neodkladné opatrenie rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie, žalobca žiadal odvolací súd, aby uznesenie súdu prvej inštancie č. k. 24C/39/2019-210 z 26.11.2021 v napadnutej časti ako vecne správne potvrdil.

14. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (ust. § 34 CSP) preskúmal vec v rozsahu a z dôvodov odvolania žalovanej podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že je dôvodné.

15. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 324 ods. 3 CSP neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa § 325 ods. 2, písm. d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

Podľa § 326 ods. 1, 2 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327 (odmietnutie návrhu), nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

16. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je poskytnúť dočasnú ochranu ohrozeným alebo porušeným právnym pomerom strán sporu dovtedy, kým tieto nepodajú žalobu vo veci samej, resp. kým súd svojím meritorným rozhodnutím neposkytne stranám definitívnu ochranu. Pre aplikáciu inštitútu neodkladného opatrenia sa vyžaduje naliehavosť potreby predbežnej úpravy, ktorá musí byť osvedčená. Uvedený inštitút teda plní zabezpečovaciu a preventívnu funkciu a predstavuje prostriedok na dočasné riešenie situácie, ktorá nastala v pomere medzi stranami sporu, ak je obava, že by bol výkon súdneho rozhodnutia ohrozený, resp. že by strane vznikla ujma, a to nenahraditeľná, prípadne už vzniknutá ujma sa zväčšovala. Jeho základným atribútom (pre daný typ neodkladného opatrenia) je dočasnosť a provizórnosť. Jeho zmyslom je rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá si vyžaduje okamžitý zásah súdu, odôvodnený spomenutou nevyhnutnou potrebou dočasnej úpravy pomerov strán sporu alebo obavou z ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd musí skúmať naplnenie zákonných formálnych a vecných predpokladov pre jeho nariadenie. Úspech navrhovateľa neodkladného opatrenia si vyžaduje osvedčenie danosti hmotnoprávneho nároku (práva) medzi stranami sporu a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe úpravy pomerov. Podmienkou pre vyhovieť návrhu na jeho nariadenie je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy pomerov, by bolo právo žalobcu ohrozené. Je potrebné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ako aj osvedčenie existencie hrozby nenahraditeľnej ujmy alebo zmarenia exekúcie. Aj v prípade, ak sú splnené formálne a vecné predpoklady vyžadované zákonom pre nariadenie neodkladného opatrenia, súd musí zvažovať, či v prípade jeho nariadenia nedôjde k nevyváženému zásahu do vzťahov strán sporu alebo tretích osôb, a teda posúdiť primeranosť zásahu, ktorý nariadenie neodkladného opatrenia predstavuje. Miera osvedčenia potreby nariadenia neodkladného opatrenia sa riadi práve naliehavosťou situácie.

17. O potrebe neodkladnej úpravy teda nesmú byť vážnejšie pochybnosti. Procesnú zodpovednosť za výsledok konania (dôkazné bremeno) v tomto smere má navrhovateľ neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie teda môže dočasne obmedziť aj vlastnícke právo, avšak len za predpokladu naplnenia vyššie uvedených zákonných podmienok pre jeho nariadenie.

18. V danej veci odvolací súd rozdielne s vysloveným právnym názorom súdu prvej inštancie vyhodnotil, že navrhovateľ neodkladného opatrenia dôkazné bremeno o potrebe jeho nariadenia neunesol. Odvolací súd vyhodnotil všetky jeho skutkové i právne argumenty týkajúce sa okamžitej a naliehavej potreby súdnej ochrany jeho nárokov vo vzťahu k jeho bytu č. XXX nachádzajúcemu sa na K. na B. Č.. X/B F. Q. prostredníctvom navrhovaného neodkladného opatrenia spočívajúceho v obmedzení vlastníckeho práva žalovanej k jej bytu č. XXX nachádzajúcemu sa na A. E.. Č.. XX/E F. Q.D. a potreby okamžitého zásahu súdu za účelom dočasnej úpravy vzájomných faktických a právnych vzťahov v záujme predísť hroziacej nemožnosti exekúcie za nedôvodné. Odvolací súd dospel k záveru, že žalobca neosvedčil v intenzite potrebnej pre účely úspechu v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného

opatrenia existenciu takého správania sa žalovanej, ktoré by k tejto hrozbe viedlo a že navrhované neodkladné opatrenie je jediným logickým právnym prostriedkom na predídenie tejto situácii. Taktiež neosvedčil právny a faktický vzťah medzi hmotnoprávnym nárokom, ktorého ochrany sa domáha vo veci samej a navrhovaným neodkladným opatrením.

19. Na základe návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a k nemu doložených dôkazov, ako aj na základe obsahu ostatného spisového materiálu ohľadom merita veci odvolací súd zistil, že žalobca je výlučným vlastníkom bytu č. XXX nachádzajúceho sa v Q. na K. na B.B. Č.. X/B, v ktorom býva žalovaná s ich spoločnou dcérou maloletou B. L., nar. XX.XX.XXXX, keď žalovaná je výlučnou vlastníčkou bytu č. XXX nachádzajúceho sa na A. E. Č.. XX/E F. Q.. Žalovaná byt vo vlastníctve žalobcu s dcérou zverenou jej súdnym rozhodnutím do jej starostlivosti užíva dôvodiac, že žalobca sa zaviazal k darovaniu bytu maloletej dcére, preto aj ako jej zákonná zástupkyňa iniciovala súdne konanie o nahradenie prejavu vôle žalobcu, ktoré konanie je v štádiu neprávoplatného rozhodnutia súdu prvej inštancie o zamietnutí jej žaloby, nakoľko žalovaná proti tomuto zamietajúcemu prvoinštančnému rozhodnutiu podala odvolanie. Predmetom veci samej je nárok žalobcu na vypratanie bytu vo vlastníctve žalobcu proti žalovanej, keď žalobca tvrdí, že jeho byt žalovaná užíva bez právneho dôvodu. Za účelom zastabilizovania právnych vzťahov a predídenia hrozby zmarenia exekúcie po jeho očakávanej úspešnosti v konaní o vypratanie jeho bytu žalovanou navrhol vydanie neodkladného opatrenia v napadnutej vyhovujúcej časti uznesenia súdu prvej inštancie spočívajúceho v povinnosti žalovanej zdržať sa právnych úkonov s právnym následkom straty jej vlastníckeho práva k bytu č. XXX v Q. na A. E. Č.. XX/E dôvodiac, že stratou jeho vlastníctva ostane bez zabezpečenia bývania pre jej osobu ako aj pre maloletú dcéru strán sporu a vzhľadom na jej príjem aj v hmotnej núdzi, ktoré skutočnosti podľa jeho názoru očakávanú exekúciu ohrozia. Za účelom osvedčenia správania sa žalovanej smerujúceho k predaju bytu v jej vlastníctve doložil inzerciu viažucu sa k tomuto bytu.

20. Vychádzajúc z obsahu spisového materiálu odvolací súd dospel k záveru, že naliehavosť riešenia právnej a faktickej situácie žalobcu osvedčená nie je a taktiež ani potreba nariadenia práve navrhovaného neodkladného opatrenia, ktorý nepredstavuje logický prostriedok predídenia hrozby ohrozenia exekúcie vo veci vypratania bytu vo vlastníctve žalobcu žalovanou. Inštitút neodkladného opatrenia je totiž výnimočný a mimoriadny inštitút civilného konania použiteľný výlučne len tam, kde sa niečo deje, t.j. keď škoda, alebo ujma alebo ohrozenie exekúcie hrozí reálne a jediným logickým prostriedkom na zabránenie týmto reálne očakávaným následkom je navrhované neodkladné opatrenie, a to i za použitia § 329 ods. 2 CSP, podľa ktorého pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie totiž dôkazy o inzercii žalovanej vo vzťahu k jej bytu č. XXX v Q. na A. E. Č.. XX/E nesprávne vyhodnotil, keďže neosvedčovali predaj, ale len prenájom tohto bytu, čo logickým hodnotením týchto dôkazov vyplýva z ceny uvedenej v inzerátoch a z ich celkového textu, preto nemožno konštatovať osvedčenie existencie takého správania sa žalovanej, ktorého obsahom by bol jej úmysel realizovať právne úkony s následkom straty jej vlastníckeho práva k bytu. Žalobca tiež neosvedčil naliehavosť riešenia jeho právnej a faktickej situácie so žalovanou, ktorá v byte v jeho vlastníctve býva dlhodobo so súhlasom žalobcu, ktorý nedisponuje kľúčmi od neho. Je preto spravodlivé od žalobcu požadovať trpezlivo skončenie konania vo veci samej, v ktorom dôjde k vyhodnoteniu dokazovania pokiaľ ide o oprávnenosť alebo neoprávnenosť tohto užívania bytu v jeho vlastníctve žalovanou. Rozhodnutie súdu v konaní o nahradenie vôle žalobcu darovať byt v jeho vlastníctve maloletej dcére zverenej do starostlivosti žalovanej pritom nezakladá osvedčenie dôvodnosti vydania neodkladného opatrenia, nakoľko logicky neosvedčuje hrozbu zmarenia exekúcie vo veci vypratania bytu žalobcu. Odvolací súd nevzhladol ani žiaden právny a ani logický faktický vzťah medzi prípadnou exekúciou súdneho rozhodnutia vo veci vypratania bytu žalobcu žalovanou a navrhovaným neodkladným opatrením spočívajúcim v zákaze dispozície s vlastníctvom iného bytu žalovanou. Právna argumentácia žalobcu o hmotnej núdzi žalovanej v čase očakávanej exekúcie a o nevyriešení jej bytovej otázky je hypotetická a neosvedčená, neopodstatňujúca nariadenie neodkladného opatrenia s navrhovaným obsahom a neprimeraná obmedzeniu vlastníckeho práva žalovanej k predmetu svojho vlastníctva.

21. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti podľa ust. § 388 CSP zmenil a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia aj v časti týkajúcej sa povinnosti žalovanej zdržať sa nakladania s bytom č. XXX na A. E. Č.. XX/E F. Q. v rozsahu predaja, darovania, vloženia do majetku právnickej osoby, zamenenia a scudzenia iným spôsobom taktiež zamietol, keďže neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie alebo zrušenie.

22. O nároku na náhradu trov prvoinštančného aj tohto odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v konečnom rozhodnutí vo veci samej (§ 262 ods. 1 CSP).

23. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolaciemu súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).